

تحلیلی از «اقتصاد شهری» در گفت‌وگوی «اقتصاد کرمان»
 با دکتر علیرضا شکیبایی عضو هیات علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان

سطح پایین کیفیت زندگی در شهر کرمان

مسیر را ادامه دهند، عنوان کرد: در استان کرمان بیش از پنج هزار روستای فعال داریم و باید همه این روستاها را به سطح مطلوبی از کیفیت زندگی برسانیم ولی در ابتدا باید ببینیم چه منابعی برای این کار نیاز است که معمولاً تامین چنین منابع مالی در توان هیچ دولتی نخواهد بود و در نتیجه مجبور می‌شویم گزینشی عمل کرده و صرفاً در برخی حوزه‌ها به روستاها کمک کنیم. وی ادامه می‌دهد: وقتی در برخی از روستاها صرفاً بعضی از کارها انجام نشود با وجود اینکه برخی امکانات برای آن تامین شده است می‌بینیم افراد روستایی، آن روستا را ترک و با حاشیه نشینی در شهرها مشکلات حاشیه نشینی و اجتماعی را هم برای شهرها ایجاد می‌کنند.

وی با بیان اینکه ابتدا باید مشخص شود که آیا واقعا می‌خواهیم جمعیت شهر نشینی را گسترش دهیم یا اینکه تمایلی به این کار نداریم اظهار کرد: در گذشته تفکری مطرح بود که بر اساس آن توسعه با شهر نشینی رقم می‌خورد و هنوز می‌بینیم بیشتر کشورها به طور مستمر در حال بزرگ کردن شهرهای خود هستند.

شکیبایی با بیان اینکه مسیر توسعه در دنیا به سمت بزرگ شدن جمعیت شهری پیش می‌رود، خاطر نشان کرد: امروز در بیشتر شهرهای دنیا جمعیت رو به افزایش بوده و این افزایش جمعیت انتخاب کسی نیست بلکه صرفاً یک رویداد جهانی است و حتی امروز در ایران هم برخی کلان شهرها جمعیت بسیار زیادی را تجربه می‌کنند و متأسفانه امروز یک مسابقه بین روستاها به وجود آمده که اصرار می‌کنند خود را در تقسیمات شهری جای دهند.

وی با اشاره به برخی از مشکلات استان کرمان در حوزه‌های شهری عنوان می‌کند: در همین استان کرمان، منطقه‌ای در تقسیمات شهری ثبت شده و خواهان امکانات شهری است که ۷۰۰ نفر جمعیت دارد.

وی با تأکید بر اینکه باید قبول کنیم که نمی‌توانیم هم روستا باشیم و هم شهر، گفت: باید تکلیف را روشن کنیم چرا که وقتی یک روستا به شهر تبدیل می‌شود، مسلماً مدیریت شهری، شهردار و... نیاز دارد و دولت باید مشخص کند که چه اندازه می‌تواند در این شهر هزینه می‌کند. وقتی که این مسئله مشخص شد می‌بینیم شهری که ظرفیت اداره کردن اقتصادی خود را ندارد به منابع

کمیل بهشتیان: به تکرار در سال‌های اخیر شنیده‌ایم که تمرکز مدیران استان بر جذب سرمایه و سرمایه‌گذار است اما آیا در شهری که به ارتقای کیفیت زندگی در آن بهای چندانی داده نشده، این تلاش و اعدا مصداق نعل وارونه زدن نیست؟ شهر و استانی که قادر به حفظ سرمایه‌ها و سرمایه‌داران خود نیست چگونه می‌خواهد و می‌تواند سرمایه‌های ملی و بین‌المللی را جذب کند؟ پرسش و دغدغه‌های این چنین را در اواخر سال ۹۵ با دکتر علیرضا شکیبایی عضو هیات علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان مطرح کردیم و پاسخ شنیدیم.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان با بیان اینکه طی چهار دهه اخیر ساختار جمعیتی کشور به شدت تغییر کرده است گفت: تا سال ۱۳۳۰ بیش از ۷۰ درصد جمعیت کشور روستا نشین و نزدیک به ۳۰ درصد شهر نشین بوده است که امروز این نسبت به طور کامل برعکس شده است.

دکتر علیرضا شکیبایی با اشاره به اینکه استان کرمان از روندی که در کشور است، فاصله دارد، خاطر نشان کرد: امروز جمعیت روستا نشین کرمان بیش از ۴۰ درصد و جمعیت شهر نشین آن از میانگین کشوری کمتر است.

شکیبایی در پاسخ به این سوال که آیا می‌توانیم این نسبت را در استان کرمان حفظ کنیم یا نه، اظهار کرد: شهر نشینی منجر به صرفه جویی‌هایی ناشی از مقیاس می‌شود بدین معنا که با ایجاد یک فعالیت در شهر، صرفه جویی‌هایی برای آن فعالیت ایجاد می‌شود.

وی ادامه داد: راه اندازی یک اتوبوس در شهر می‌تواند خدمات رسانی و رفاه ایجاد کند ولی این کار در روستا به واسطه جمعیت محدود آن، بازدهی مطلوبی نخواهد داشت و با این دیدگاه، هر فعالیت اقتصادی در روستا به واسطه هزینه‌های بالای تولید صرفه اقتصادی ندارد.

وی افزود: در گذشته دولتها به این مسائل پارانیه می‌دادند بدین معنا که مسئولان اعتقاد داشتند از جیب دولت در روستا خرج می‌کنیم و مهم نیست که این خرج کردن صرفه اقتصادی دارد یا ندارد. وی با اشاره به اینکه باید ببینیم دولت‌ها با منابع محدودی که دارند تا چه زمانی می‌توانند این